

MARIJINO OZNANJENJE.

PAUL CLAUDEL.

Misterij v štirih dejanjih z uvodno igro.

IZ FRANCOŠČINE PREVEL ANTON DEBELJAK.

Prvo dejanje.

Prvi prizor.

Kuhinja v Combernonu, širok prostor, v njem velika leva, nje dimnik opremljen z grbom, dolga miza v sredi in vse potrebno orodje in posodje, kakor na kaki Breughelovi sliki. Mati pred levo skuša podpihati žerjavico. Andrej Vercors jo stoji opazuje. To je velik in krepek šestdesetletnik; v mogočni plavi bradi se sveti mnogo belih barus.

Mati (ne da bi se obrnila): Zakaj me pa tako gledaš?

Andrej Vercors (zamišljeno): Že na koncu! To je kakor pri slikanici, ko prideš do zadnje podobe.

»Ko je bila noč pri kraju, je ženska podnetila domači ogenj...« in preprosta, genljiva pravljica se neha.

Kakor da me že ni več tu. Pred mojimi očmi je, pa kakor da bi bilo v spominu. (Prav na glas.)

Oj žena, od najine poroke,
odkar sva se poročila s prstanom vernikom in okroglim »hočem«,

je potekel mesec,
in vsak dan tega meseca zaleže za leto dni.
In dolgo si mi ostala neporodna
kakor drevo, ki samo senco daje.
Nekega dne pa sva se gledala,
sredi najinega življenja, Elizabeta!
in prve gube sem ti zapazil na čelu in okrog oči.
In kakor na dan svoje ženitnine
sva se stisnila na srce in se zrastle v eno,
ne več v veselju, ampak v nežnem sočutju,
v zvesti pobožnosti in skupni vernosti.
In glej, med nama vznikne dete in čistota
te mile ključanice: Violana.
Potem se nama drugo porodi,
črna Mara, zopet deklica, dečka ni biló.

(Pomolk.)

Zdaj pa nuj povedati, kar bi rada. Jaz to poznam,

kadar pričneš, a da človeku ne pogledaš v lice,
in kaj rečeš in vendar nič. No povej!

Mati: Saj veš, da s tabo ni mogoče govoriti.
Na mestu ne strpiš. Če naj ti gumb prišijem,
ti moram zaskočiti pot.

Pa saj me ne poslušáš, kakor pes čuvaj prežiš
in strežeš na škripanje vrat.

Pa saj moški prav nič ne razumejo.

Andrej Vercors: Zdaj sta deklici odrasli.

Mati: Te dve? Pa ne!

Andrej Vercors: Komu naj ju damo zámož?

Mati: Zámož, praviš, Andrej? Se prav nič ne mudi.

Andrej Vercors: O ženska lažnivost! Čuj!
Kedaj kaj misliš in ne rečeš najprej, da misliš
nekaj drugega.

Prevejanka! spoznal sem te.

Mati: Nobene več ne bleknem.

VENO PILON: RUSINJA (1925).

Andrej Vercors: Jakob.

Mati: No, kaj?

Andrej Vercors: I, no. Violano naj dobí.

On naj mi bo na mestu sina. To ti je pošten
in srčen mož.

Poznam ga že od mladih nog, odkar nam ga
je njegova mati izročila. Jaz sem ga naučil vse,
kar zna:

žito, živino, ljudi, orožje, orodje, sosede,
gospódo, šege,

Boga,

vreme, postavo v tej stari deželi,
umetnost, kako se misli, prej ko govoriš.

Gledal sem ga, kako je postajal mož, medtem
ko se je vame oziral, in kako mu je poganjal
mah na bradi okoli blagega obraza

in so mu naposled zrastle ravne kocine, ka-
kršne nosi zdaj,

šopoma in čopoma ko ječmenovo klasje.

Pa ni bil izmed tistih, ki ugovarjajo, ampak pre-
udaren in podoben zemlji, ki sprejme vsako zrno.

In kar je krivo, ne požene korenine ter
prepade.

Tako se ne more reči, da prijema resnico,
ampak resnica se prime v njem, kjer je našla
hraniva.

Mati: Kaj veš, če se rada vidita?

Andrej Vercors: Violana

napravi, kakor ji porečem jaz.

On, vem, da jo ljubi, saj sama veš.